

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 3

12. 2. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Odít se přilbou naděje ve spásu. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: P. Lek Sirdani, P. Pjetër Çuni a P. Plani Dedë	05
	Palachova oběť. Jaká je cena pravdy?	06
	Zneužití vědy. Pohádky o dětech vychovávaných homosexuálními páry	08

TRADICE OTCŮ

Z výkladu svatého Augustina na první list Janův (354–430)

Co máme vlastně slíbeno? *Budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.* Jazyk mluví, jak umí; ostatní ať si domyslí srdce. Vždyť co mohl říci i sám Jan, aby nám přiblížil toho, který jest? A co vůbec můžeme říci my lidé, kteří se mu svatostí nemůžeme ani zdaleka rovnat?

Spolehneme se tedy na ono pomazání Svatým Duchem, pomazání, které nám do srdce vkládá, co nedokážeme vyslovit. A protože nyní ještě nemůžete vidět, soustředte své úsilí na touhu.

Celý život křesťana je svatá touha po dobru. To, po čem toužíš, zatím nevidíš; ale touhou nabýváš schopnost, aby tě to zcela naplnilo, až to přijde a ty to uvidíš.

Je to podobné, jako když chceš naplnit pytel nebo měch a vidíš, že toho, cos dostal, je hodně; pak ten pytel nebo měch nebo něco jiného roztahuješ, protože víš, že toho, co tam chceš dát, je hodně, a pytel je úzký. Snažíš se natahováním zvětšit jeho objem. A stejně Bůh svým odkládáním zvětšuje tvou touhu a touhou rozšiřuje duši, aby při větším šířil více obsáhla.

Kéž nás tedy pronikne touha, bratři, vždyť máme být naplněni. Hleďte, jak Pavel rozpíná rámě, aby mohl obsáhnout to, co má přijít. Neboť říká: *Ne, že už bych toho dosáhl nebo že jsem už dokonalejší. Bratři, já si nenamlouvám, že už jsem to uchvátil.*

Co tedy děláš v tomto životě, když jsi ještě nedosáhl cíle? *Ale o jedno mi jde: nebdám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou...* Nuže, natahujme se k němu a otvírejte se mu, aby nás naplnil, až přijde. *Budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.*

Foto: Flickr, Jules & Jenny (CC BY 2.0)

Být nablízku nemocným

Jedenáctého února slavíme památku Panny Marie Lurdské jako světový den nemocných. Tento den se více spojujeme, nejen duchovně, s našimi nemocnými a trpícími. Někomu by se mohlo zdát, že více než péče o staré, nemocné a trpící je potřeba práce s mládeží a především nová evangelizace.

Když žijeme v dnešní době v České republice, často slyšíme výroky o tom, že naše země patří k nejvíce ateistickým v Evropě. Svádí nás to k mínění, že naši odpovědi má být masivní evangelizační nasazení. Když však mluvíme s lidmi kolem sebe, vnímáme, že jejich přesvědčením vesměs není ateismus (vše je hmota). Zdá se spíše, že je to jakási zvláštní směs deismu (Bůh je, stvořil svět jako „velký hodinář“ a dál do něj nezasahuje),

agnosticismu (existenci nebo neexistenci Boha nelze poznat), různých prvků pohanství (kult přírody, kult domácích zvířat) a lehce okultních praktik (magie, léčitelství, věšteství, horoskopy), až k různým prvkům převzatým z křesťanství (víra v anděly); případně přijímají myšlenku osobního Boha, ale bez Církve. Někteří tento soubor postojů nazývají „něcismem“, protože spočívá ve víře v něco nad námi. Všem těmto postojům je společný, zdá se mi, praktický ateismus (chovám se, jako by Bůh nebyl), případně skepse nebo snaha o těchto věcech raději moc nepřemýšlet.

Je velmi zajímavé, že pokud však někdo z lidí, kteří zastávají tyto postoje, nějak závažněji onemocní nebo one-

Dokončení na str. 2

Mike Pence. Foto: Flickr, Gage Skidmore (CC BY-SA 2.0)

Mike Pence: V Americe znovu vítězí život

Poprvé v amerických dějinách viceprezident Spojených států oslovil účastníky každoročního Pochodu pro život na Kapitolu a stovkám tisíc pro-life demonstrantů řekl, aby vytrvali v úsilí na obranu života. Viceprezident Mike Pence přišel na Pochod pro život s jasným poselstvím: „V Americe znovu vítězí život. Dnes je hezký den. Je to nejlepší den, jaký jsem kdy na Pochodu pro život zažil – a to ve více významech,“ řekl.

Pence ocitoval známá slova o právu na „život, svobodu a úsilí o štěstí“ z Deklarace nezávislosti a řekl, že „před 44 lety se náš Nejvyšší soud od prvního z těchto nadčasových ideálů odvrátil“. „Ale dnes, ve třetí generaci od té doby, díky vám všem a mnoha tisícům dalších, kteří se účastní takovýchto pochodů po celé zemi, v Americe znovu vítězí život,“ prohlásil.

Pochod pro život se koná každý rok ve Washingtonu, D.C. Státisíce mužů, žen a dětí pokojně demonstrují proti rozhodnutí Nejvyššího soudu v případě Roe v. Wade z roku 1973, kterým byl v USA legalizován potrat. Účastníci podle slov organizátorů bojují za „svět, kde bude každý lidský život ceněn a chráněn“. Bylo to poprvé za celou 44 let trvající historii pochodu, kdy se jej účastnil druhý nejvyšší postavený muž v zemi.

Pence během Trumpovy prezidentské kampaně slíbil pro-life aktivistům, že bude jejich zastáncem v Bílém domě, zejména v otázce ukončení financování obrovského poskytovatele potratů Planned Parenthood, a že se bude snažit o zvrácení rozhodnutí v případě Roe vs. Wade z roku 1973.

„Ujišťuji vás, že Trumpova a Penceova administrativa bude hájit posvátnost života a bránit nenarozené od prvního dne, kdy se ujme svého úřadu,“ řekl v září na summitu Values Voter. „Chci se dožít dne, kdy posvátnost života opět učiníme středem amerického práva a odešleme rozhodnutí v případě Roe v. Wade na smetiště dějin,“ dodal tehdy.

LSN

Dokončení ze str. 1

mocní někdo jemu blízký, tento postoj se mnohdy dosti mění. Často tito lidé nějak cítí, že by se chtěli a měli modlit, přicházejí do kostelů a ti odvážnější nás prosí o modlitbu. Někteří se asi snaží modlit sami; mnozí přicházejí a chtějí v kostele rozsvítit svíčku, něco vhodit do kasičky apod. Zdá se mi, že je to jejich snaha o modlitbu, když to jinak neumí. Možná právě modlitba za nemocné, blízkost nemocným a jejich blízkým může být to, co ze zdánlivých ateistů nebo typických českých „něcistů“ dělá někoho, kdo se snaží hledat Boha a prosit o jeho pomoc. Mnohdy je to posun, který je pod rozlišovací schopnost zvláště nás kněží, kteří změnu často vnímáme až tehdy, když tento člověk začne chodit do kostela, případně přistupuje ke svátostem. Ovšem i změna postoje od „Bůh možná je“ k postoji „k Bohu se modlím a prosím o zdraví, byť v tuto chvíli nevím, jak komunikovat s Církví“, je výrazný posun.

Pamatujme tedy na to, že když pečujeme o nemocné, navštěvujeme je a nasloucháme jim a jejich blízkým, nabízíme jim modlitbu a modlíme se za ně, není to jen jeden ze skutků tělesného a duchovního milosrdenství, ale může to být velmi účinný prostředek hlásání živého Krista.

*P. Radim Čigánek
duchovní správce u sv. Prokopa v Sázavě*

Výtěžek letošní Tříkrálové sbírky překonal 100 milionů korun

Obsah všech kolednických pokladniček Tříkrálové sbírky 2017 je úředně sečten. Výsledná částka koledy činí obdivuhodných 99,2 milionů Kč, spolu s DMS pak výnos poprvé překročil hodnotu sta milionů korun. To je o téměř 3 miliony více než loni. Výnos sbírky tradičně pomůže v České republice lidem v sociální nouzi, rodinám s dětmi v tísní, lidem s postižením či vážně nemocným, seniorům a dalším ohroženým skupinám obyvatel. „Výsledek sbírky svědčí o veliké štedrosti našich spoluobčanů. Chci proto poděkovat každému, kdo do Tříkrálové sbírky přispěl,“ říká Lukáš Curylo, ředitel pořádající organizace Charita Česká republika.

Celostátní Tříkrálová sbírka se v první polovině ledna konala již posedmnácté. Letošní výnos je současně také nejvyšší v historii, ke dni 1. února dosáhl 100 422 897 Kč (z toho 1 220 085 Kč tvoří výnos dárcovských SMS zaslaných během Tříkrálového koncertu). Výtěžek sbírky bude rozdělen podle předem daného klíče a podpoří několik stovek projektů.

Charita ČR

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

Biskupové a zástupci řeholí: Rodina je základní buňkou společnosti i Církve

Ve dnech 24. a 25. ledna 2017 proběhlo v Praze 108. plenární zasedání českých a moravských biskupů i zástupců řeholí. Mezi ústřední témata patřily otázky týkající se Charity či rodiny, biskupové se též modlili za kardinála Miloslava Vlka.

Při tomto setkání bylo mj. odsouhlaseno, na základě žádostí jednotlivých diecézí a diecézních charit, započítí příprav na vyhlášení svaté Anežky České patronkou pracovníků ve zdravotních a sociálních službách ČR. Pozornost byla věnována i započítí příprav na biskupskou synodu, která bude v roce 2018 zaměřena na mládež.

Důležitým tématem, o kterém se také diskutovalo, je otázka rodiny a jejího křesťanského pojetí. Biskupové vydali Prohlášení k Pochodu pro rodinu a pro život a v duchu tohoto prohlášení byl rovněž zaslán dopis předsedovi vlády České republiky. Biskupové též konstatovali, že dále probíhá práce na podkladech pro aplikaci exhortace *Amoris laetitia*.

V prohlášení biskupové mj. píší: „Jako představitelé České biskupské konference podporujeme letošní ‚Pochod pro rodinu a pro život‘ a reagujeme tím i na koncepci rodinné politiky představenou Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a zdůrazňujeme fakt, že rodinu vnímáme jako základní buňku společnosti i Církve. Záleží nám na stabilitě vztahů, ceníme si péče o mladé i seniory, vysoko hodnotíme odpovědnost jednoho člověka ke druhému a chceme vytvářet takovou společnost, v níž budou mít tyto hodnoty náležitou úctu a prestiž. Stojíme o to, aby v nadcházejícím volebním roce pozornost politiků byla upřena na rodinu nikoli jako na nástroj volebního boje, ale jako na místo, kde se formují nejdůležitější hodnoty, na nichž člověk staví celý svůj další život. Jsme solidární s účastníky pochodu, žehnáme jim a vyprošujeme všem plnost darů Ducha Svatého.“

Církev.cz

Mons. Audo: Mezinárodní společenství pochopilo, že syrský problém se nevyřeší vojensky

„Jako křesťané prosíme o pomoc, abychom nemuseli emigrovat, ale abychom měli mír ve svých zemích a mohli pokračovat v životu a svědectví tam, kde jsme se narodili,“ zopakoval chaldejský biskup Aleppa Antoine Audo SJ. Na žádost o komentář k posledním rozhodnutím prezidenta Trumpa přijímat křesťanské uprchlíky z Blízkého východu a zároveň zavírat hranice občanům sedmi majoritně muslimských zemí pro agenturu *Fides* odpověděl, že toto diferencování se syrským křesťanům nelíbí. „Kdo činí tyto rozdíly, živí fanatismus a extremismus,“ dodal. „Zákony a opatření mají být spravedlivé a mají platit stejným způsobem pro všechny, bez diskriminací.“

K současné situaci v Aleppu biskup Audo potvrdil, že se bezpečnost zlepšila. „Budoucnost však bude záviset na rozhodnutích ohledně celé Sýrie. Vnímám, že ze strany mezinárodního společenství došlo ke změně přístupu. Pochopilo, že syrský problém se nevyřeší vojensky, ale jedně politicky, jednáním mezi všemi stranami,“ řekl. Před zrádností ostrého konfesního rozlišování varuje také bagdádský patriarcha Luis Raphael Sako: „Každá země má samořejmě právo zajišťovat svoji bezpečnost. To je základní zásada, protože ohrožení jsou všude. Přesto zavádění různých pravidel pro muslimy a křesťany, odmítání jedné a přijímání druhé, se mi zdá velmi nebezpečné. Je to past. Může to vyvolat další napětí mezi křesťany a muslimy.“

V rozhovoru s Vatikánským rozhlasem patriarcha Louis Sako ujistil, že naprostá většina křesťanů, kteří byli vyhnáni z Mosulu, se chce co nejdříve vrátit do svých domovů. „Je třeba podpořit je v jejich vůli k návratu a setrvání ve své vlasti,“ řekl.

RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Přečetl jsem si zprávu „V Americe znovu vítězí život“ a pocítil jsem vnitřní pohnutí. To, zač se desetiletí modlíme a o co různými způsoby usilujeme, se v „Novém světě“ za Atlantikem možná uskuteční. Naději vyvolává vystoupení amerického viceprezidenta M. Penceho na lednovém Pochodu pro život ve Washingtonu D.C.

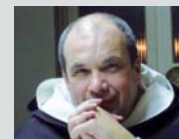
Mike Pence je katolík s irskými kořeny. Dobře chápe, že ani jako politik a státník nemůže štěpit své svědomí na sféru soukromou a sféru veřejnou, tzn. jinak se chovat a vyjadřovat v soukromí a jinak jednat a zaujímat postoje ve společnosti. Jak krásně osvětluje svatý Jan Pavel II. v encyklice *Veritatis splendor*, svědomí je jen jedno. Patří k nehlubší svatiny člověka a jeho rozdělení vnáší do života zmatek a znevěrohodňuje a mravně rozkládá osobu, která takto jedná.

Viceprezident promluvil ke státním účastníkům Pochodu. Povzbudil je k vytrvalosti a dal příslib, že spolu s novým prezidentem budou usilovat o obnovu ochrany dětí před narozením a o znovu zajištění práva na život pro každého člověka. K tomuto cíli začaly být již vydávány první vládní příkazy.

Nemohu hodnotit různá rozhodnutí prezidenta Trumpa, jelikož je vidím jen z dálky a neznám všechny podrobnosti ani souvislosti, ani celkové záměry. Mám však za to, že pokud se mu podaří zacelit prolomení přirozeného zákona a obnovit legislativní ochranu člověka od početí do přirozené smrti, vřadí ho to nejen mezi nejlepší americké prezidenty, ale i mezi špičkové světové státníky.

Zabíjení maličků je totiž Zlo, které skutečně Hoří. Kdybychom sečetli oběti všech válek, co jich v dějinách bylo, pořád by to byl menší počet, než kolik se na světě provedlo potratů za posledních patnáct let. Média o tom mlčí, společnosti tomu uvykly... a další lidé jdou na smrt. Ted' je však naděje, že v Americe to bude jinak. Vytrvejme proto i my na modlitbách.

fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP, rektor baziliky a strážce hrobu svaté Zdislavy

ODÍT SE PŘILBOU NADĚJE VE SPÁSU

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Fra Angelico: Poslední soud, detail (cca 1435). Foto: Wikimedia Commons

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V minulých katechezích jsme se začali věnovat tématu naděje a v této perspektivě jsme četli stránky Starého zákona. Nyní chceme poukázat na mimořádnou důležitost, kterou nabývá tato ctnost v Novém zákoně, když se setká s novostí, kterou představuje Ježíš Kristus a Velikonoční událost: křesťanskou nadějí. My křesťané jsme muži a ženy naděje.

Vyplývá to zřetelně již z nejrannějšího psaného textu, totiž z prvního listu svatého Pavla Soluňanům. Z úryvku, který jsme slyšeli (1 Sol 5,4–11), je možné vnímat veškerou svěžest a krásu prvotní křesťanské zvěsti. Soluňská obec je mladá a teprve nedávno založená; navzdory těžkostí a četným zkouškám je však zakotvena ve víře a s nadšením a radostí slaví vzkříšení Pána Ježíše. Apoštol se tedy spolu se všemi srdečně raduje, neboť ti, kdo se o Velikonocích zrodili, jsou v síle plného společenství s Kristem opravdu „synové světla a synové dne“ (5,5).

Mít naději předpokládá mít pokorné srdce, chudé srdce. Pouze chudý umí čekat. Kdo už je naplněn sebou a svým majetkem, nedovede svoji důvěru vkládat v nic jiného než v sebe sama.

Víra tváří v tvář smrti

Pavel píše Soluňské obci těsně poté, co vznikla, když od Kristovy Paschy uplynulo teprve několik let. Proto se Apoštol snaží objasnit všechny účinky a důsledky, které tato rozhodující a jedinečná událost – zmrtvýchvstání Páně – má pro dějiny a život každého, zejména těžkost, kterou pro tuto obec nebylo ani tak uznání, že Ježíš vstal z mrtvých – to všichni věřili –, nýbrž víra ve vzkříšení mrtvých. Ano, Ježíš je vzkříšen, avšak věřit, že bu-

dou vzkříšení mrtví, to působilo těžkost. V této souvislosti se tento list jeví velice aktuálním. Pokaždé, když se ocitneme tváří v tvář smrti své nebo někoho drahého, cítíme, že naše víra je vystavena zkoušce. Vystupují všechny naše pochybnosti, veškerá naše křehkost, a ptáme se: „Opravdu bude po smrti život? Budu moci ještě jednou vidět a obejmout ty, které jsem miloval?“ Před pár dny mi při audienci položila jedna paní otázku, kterou vyjádřila tuto pochybnost: „Setkám se s našimi?“ Také v nynější době máme zapotřebí vrátit se ke kořenům a základům svojí víry, abychom si uvědomili, co pro nás učinil Bůh v Ježíši Kristu a čím je naše smrt. Všichni máme trochu strach z této nejistoty smrti. Vybavuje se mi v paměti jeden starší, dobrý člověk, který říkával: „Nemám strach ze smrti, ale trochu se bojím, že uvidím, jak přichází.“ Z toho měl strach.

Křesťanská naděje

Pavel vzhledem k obavám a rozpakům vyskytujícím se v této obci vybízí, aby se všichni, zvláště ve zkouškách a těžkostech svého života, jako by oděli „přilbou naděje ve spásu“. Taková je křesťanská naděje. Když se mluví o naději, můžeme být nakloněni rozumět jí podle běžného chápání, tedy jako vztahu k něčemu krásnému, co si přejeme, ale co se může, ale nemusí uskutečnit. Mít naději znamená toužit po tomto uskutečnění. Říká se například: „Doufám, že zítra bude hezké počasí!“ Víme však, že na druhý den se počasí může pokazit. Křesťanská naděje není taková. Křesťanská naděje je očekávání něčeho, co již bylo uskutečněno; tedy jako dveře, které tam jsou, a já doufám, že k nim dojdou. Co mám dělat? Kráčet k těmto dveřím! Jsem si jist, že ke dveřím dojdou. Taková je křesťanská naděje, totiž mít jistotu, že jsem na cestě k něčemu, co existuje, a nikoli k něčemu, o čem si přeji, aby existovalo. Toto je křesťanská naděje, totiž očekávání toho, co již bylo uskutečněno a jistě se pro každého z nás

uskuteční. Také naše vzkříšení – i našich drahých zesnulých – proto není něčím, co může nebo nemusí nastat, nýbrž jistou skutečností, zakořeněnou v události Kristova vzkříšení. Doufat tudíž znamená naučit se žít v očekávání. Naučit se žít v očekávání a najít život. Když si žena povšimne, že je těhotná, učí se den po dni žít v očekávání, že pohlédne do očí dítěti, které přijde. Z tohoto lidského očekávání se máme učit žít v očekávání, že uvidíme Pána a setkáme se s Pánem. Není to snadné, ale učíme se žít v očekávání. Mít naději předpokládá mít pokorné srdce,

chudé srdce. Pouze chudý umí čekat. Kdo už je naplněn sebou a svým majetkem, nedovede svoji důvěru vkládat v nic jiného než v sebe sama.

A pak už budeme s Pánem navždycky

Svatý Pavel píše: „[Ježíš Kristus] za nás zemřel, abychom my žili spojeni s ním, ať už živí, nebo mrtví“ (1 Sol 5,10). Tato slova vždycky přinášejí velkou útěchu a pokoj. Jsme tedy vybízeni modlit se i za naše drahé, kteří nás již opustili, aby žili v Kristu a měli plné společenství s námi. Jeden

výraz svatého Pavla se mého srdce silně dotýká a naplňuje mne jistotou naděje. Je také určen Soluňanům a říká: „A pak už budeme s Pánem navždycky“ (1 Sol 4,17). To je krásné, všechno přejde, a po smrti budeme navždy s Pánem. Je to naprostá jistota naděje. Tatáž, kterou mnohem dříve vyznal Job: „Já vím, že můj Vykupitel žije... Uvidím ho já a ne jiný, mé oči ho uvidí“ (Job 19,25.27). A pak už budeme s Pánem navždycky. Věříte tomu?

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezitimulky redakce)*

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

P. Lek Sirdani, P. Pjetër Çuni a P. Plani Dedë

Mezi albánskými mučedníky z doby komunismu najdeme biskupy, členy řeholí, ale také „obyčejné“ venkovské kněze, kteří působili v horských oblastech na severu země. I oni zaplatili svou věrnost kněžské službě a Bohu životem.

P. Lek (Aleksander) Sirdani

P. Lek Sirdani. Foto: <http://www.kishakatoilkeskoder.com>

Narodil se 1. března 1891 v obci Guči nedaleko Shkodry na území tehdejší Osmanské říše. Rodiče, pocházející z hor, se sem přestěhovali krátce před jeho narozením. Stejně jako jeho bratr Marin, který vstoupil k františkánům, se rozhodl stát se knězem. Studoval nejprve na papežském semináři ve Shkodře a následně absolvoval spolu s dalšími albánskými

kleriky teologii na univerzitě v Innsbrucku. Navíc vystudoval ještě lingvistiku. 24. dubna 1916 byl vysvěcen na kněze. V roce 1918 se vrátil do vlasti a začal působit jako kaplan v horských oblastech shkoderské arcidiecéze. Stal se horlivým knězem, oddaným duchovní službě. Pravidelně navštěvoval své farníky, zvláště ty staré a nemohoucí, přičemž musel překonávat v hornatém kraji značné vzdálenosti. Velkou část svého času věnoval pastorační práci mládeže a výuce náboženství. Jako albánský patriot se vedle pastorační práce zaměřoval také na folklor, sbíral například lidové písně a legendy mezi zdejšími horaly. Rovněž uveřejňoval své příspěvky a básně v regionálním tisku. V červenci 1948 byl spolu s P. Pjetěrem Çunim v oblasti města Koplík na severozápadě země zatčen příslušníky tajné policie Sigurimi a byli odvečeni se spoutanými rukama. Byl krutým způsobem mučen. Zprávy o jeho smrti se liší. Dle jedné verze zemřel na následky týrání ve vazbě, dle jiných pramenů byl 31. července 1948 zastřelen. Podle třetí verze

byl otec Sirdani spolu s P. Pjetěrem Çunim příslušníky Sigurimi umučen a jejich těla pak vhozena do odpadní stoky.

P. Pjetër Çuni

P. Pjetër Çuni. Foto: <http://www.kishakatoilkeskoder.com>

Jeho spolubratr v kněžské službě Pjetër Çuni se narodil 7. září 1914. Rovněž vstoupil do kněžského semináře ve Shkodře, na studia teologie byl poslán

P. Plani Dedě. Foto: <http://www.kristakotolikshkodera.com>

představenými do Říma. Kněžské svěcení přijal v době druhé světové války 23. března 1940 z rukou kardinála Fuma-

soniho-Biondiho. Po návratu do vlasti v srpnu 1940 se stal knězem shkoderské arcidiecéze a stejně jako P. Sirdani působil v horských farnostech a měl na starost duchovní správu několika vesnic. Byl zatčen v roce 1948 a během výslechů krutě mučen – elektrickými šoky a bitím. Oba duchovní zemřeli pravděpodobně ve stejnou dobu společně.

P. Plani Dedě

se narodil 21. ledna 1891 ve vesnici Shiroka, poblíž Shkodry. Studoval na lyceu ve Shkodře, kde následně vstoupil do Papežského kněžského semináře, vedeného jezuiti. Univerzitní studia filosofie a teologie prožil v Innsbrucku. Na kněze byl vysvěcen 8. března 1919 a následně se vrátil do Albánie. Působil jako farář na různých místech arcidiecéze Shko-

dra-Pulti, včetně své rodné obce. V paměti farníků se zapsal jako energický a obětavý kněz, který žil mezi nimi a měl pochopení pro jejich starosti. Poprvé byl zatčen komunistickými bezpečnostními orgány už v roce 1945, a to dokonce krátce za sebou dvakrát, tehdy byl však ještě propuštěn na svobodu. Znovu jej Sigurimi zatkla na podzim 1947. Ve věznici ve Shkodře prožil brutální výslechy a byl nucen k přiznání k protistátní činnosti. Zemřel ve vazbě na následky trýznění 30. dubna 1948, ještě předtím, než byl postaven před soud.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

PALACHOVA OBĚŤ

Jaká je cena pravdy?

Vnímání sebeoběti Jana Palacha bylo rozporné od samého počátku. V tomto článku se vůbec nebudu zabývat nesmysly v podobě „teorie“ Viléma Nového o „studeném ohni“, který prý vymyslely západní špionážní centrály, jež Jana Palacha obalamutily, protože mu slibovaly, že se mu vlastně nic nestane. V době, kdy Jan Palach dokončil svůj čin, si ho naprostá většina národa velmi vážila, byť mnozí jeho čin považovali za nesprávný, a to buď z důvodů náboženských (klasická křesťanská etika zapovídá sebevraždu), nebo kvůli přesvědčení, že živý člověk toho z principu dokáže víc než mrtvý (což považuji za značně diskutabilní).

Domnívám se, že všechna pro a proti uváděná těsně po Palachově činu zaznívají i dnes, 48 let po této události. Záměrně jsem zvolil toto nekulaté výročí,

Devatenáctého ledna jsme si připomněli 48. výročí oběti studenta Jana Palacha, který se upálil na protest proti okupaci Československa armádami států Varšavské smlouvy. Co vlastně jeho čin znamenal? Jaký měl smysl?

abych se nad Palachovou obětí zamyslel v roce, kdy bude patrně článků hodnotících jeho čin méně než o výročích kulatých.

Sám jsem tehdy zastupoval Komenckého evangelickou bohosloveckou fakultu v Pražském studentském parlamentu a byl jsem oněm událostem hodně nablízku. Těžko někdy zapomenou na naprosté ticho, které panovalo v pošmurné Praze onoho dne, kdy byla Palachova rakev vezena z Karolína přes Staroměstské náměstí. Jediné, co bylo slyšet, bylo nařikání Palachovy matky. Jinak neznělo vůbec nic, ačkoli Staroměstské náměstí bylo plné lidí. Ať už jsme si o Palachově činu tehdy mysleli cokoli, vnímali jsme jakousi posvátnou důstojnost oné chvíle. Byla to doba, kdy už o normalizaci bylo rozhodnuto, ale národ se stále ještě ne-

chtěl jen tak vzdát svého snu o svobodné společnosti, žijící v pravdě.

Smysl Palachova činu

Předně je třeba jasně říci, že se nejednalo o sebevraždu. Výraz *sebevražda* nemůže stát sám o sobě – je odvozen od slova *vražda*, a vraždit Jan Palach nechtěl, a to ani sebe, ani nikoho jiného. Sebevraždu člověk někdy páchá, když není spokojen se svým životem. Palach byl zřejmě také nespokojen se životem, ale nelze říci, že se svým osobním životem. Nechtěl se smířit s životem ve lži, v přetvářce, v pokrytectví, v nesvobodě. Ano, lze legitimně zastávat názor, že tuto nespokojenost lze projevat celou řadou jiných prostředků; bylo by ale ohavnou křivdou na Janu Palachovi, kdybychom ho vinili ze slabosti.

Pokud Palachův čin nebyl sebevraždou, o jaký čin se vlastně jednalo? A je to čin legitimní z hlediska biblického?

Dnes už si patrně málokdo pamatuje, že forma protestu, kterou Palach zvolil, byla poměrně dobře známa z tehdejšího Vietnamu, kde se (zejména v polovině šedesátých let) upálila celá řada buddhistických mnichů na protest proti americké intervenci. Sebeupálení jako forma politického protestu tedy nebylo něčím neznámým. O upalujících se vietnamských mniších se vědělo – psalo se o nich na titulních stránkách všech světových deníků a Jan Palach o nich jistě četl nebo slyšel. My křesťané jsme si vždy vysoce cenili mučednické smrti, která byla vyjádřením věrnosti poznané pravdě. Samozřejmě pro nás nikdy nepřipadaly v úvahu sebevražedné atentáty, mající za cíl zabít co nejvíce nepřátel. Někteří znalci dějin druhé světové války sice věděli o fenoménu japonských kamikaze, ale to byl fenomén pro nás naprosto okrajový a v podstatě exotický. Palachovu smrt bychom ale těžko mohli označit za klasické mučednictví, a rozhodně ne za cosi jako kamikaze. I když... Mučedník se řeklo řecky *martys*, což znamená svědek. A Palach jistě svého druhu svědkem být chtěl: Chtěl dosvědčit, že jsou hodnoty, za něž stojí za to umírat, a že jsou zde lidé, kteří nejsou ochotni sklonit hlavu a žít ve lži a přetvářce. A – přinejmenším dle mého názoru – to skutečně svým činem dosvědčil.

Přesto ovšem cítíme, že o klasické křesťanské mučednictví se nejedná. Křesťanský mučedník si život nebere sám – jsou to jiní, kdo jej o něj připravují. Křesťan vychází z přesvědčení, že život nám byl dán darem. Sami jsme si život nedali, tudíž sami nemáme právo se o něj připravit.

V tomto článku mi rozhodně nejde o to, Palachův čin někam zařadit nebo jej nějak oznámkovat. Chápal jsem ho jako protest a jako výzvu. Ostatně Palach zveřejnil dva své požadavky: Aby byla zrušena cenzura a aby se zastavilo vydávání *Zpráv*, deníku vydávaného sovětskými okupanty. Nedošlo mu, že tyto dva požadavky jdou vlastně proti sobě. Jistě by bylo možno Jana Palacha za tento rozpor kritizovat. Domnívám se však, že ať už by

měl Jan Palach požadavky jakékoli, byly vždy druhotné vůči činu samotnému.

Vím, že Friedrich Nietzsche měl pravdu, když napsal, že „krví se nedokazuje pravda“. Tento výrok je varováním: Ochota za nějaké přesvědčení zemřít sama o sobě nedokazuje, že toto přesvědčení je správné. Lidé někdy umírali, protože považovali za pravdu něco, co bylo ve skutečnosti omylem či bludem.

Jan Palach chtěl dosvědčit, že jsou hodnoty, za něž stojí za to umírat, a že jsou zde lidé, kteří nejsou ochotni sklonit hlavu a žít ve lži a přetvářce.

Nicméně setkáme-li se u někoho s ochotou zemřít za vlastní přesvědčení, měli bychom přinejmenším zpozornět. Někdy tím člověk skutečně dosvědčí, že existují hodnoty, kterým vnější divák – nebo i sám pachatel – nerozumí. Mohu třeba zmínit Sergeje Dakova, autora vlastní biografie, vydané pod názvem *Odpusť, Natašo*. Dakov byl pověřen pronásledováním a někdy i likvidací křesťanů v sovětském Rusku a několik let toto

pověření plnil. Nicméně chování křesťanů – a neuspokojivá vysvětlení, která pro ně měli jeho nadřazení – ho nakonec přivedlo k tomu, že se sám stal křesťanem.

Pro nás, kdo jsme tehdy žili, byl Palachův čin svého druhu povzbuzením. Palach byl ochoten zemřít, ale v mnohých z nás paradoxně posílil touhu žít – ne ovšem ve smyslu „vegetovat“, ale žít pravdivě, nepoddát se neupřímnosti, nepoddát se lži – a celá sovětská okupace a celá následná normalizace byla založena na lži. Nadto byl Palachův čin určitým kamínkem v celkové mozaice, která vyjevovala, co je to vlastně komunismus. Pokud si někdo i po masakrech při maďarské revoluci v roce 1956 dělal iluze, že komunismus nějak souvisí s humanismem, po potlačení Pražského jara v roce 1969 o tyto iluze musel nutně přijít. Palachův čin sám o sobě by to způsobit nemohl, stejně jako atentát na Heydricha neudělal ze všech Čechů odbojáře. Nicméně byl přinejmenším dokreslením situace. Kdo tomu chtěl rozumět, ten to pochopil.

Osobní vzpomínka

Přidám osobní vzpomínku na drobnou epizodu oněch událostí. My, kdo jsme tehdy vedli studentské hnutí, jsme v oněch dnech prakticky permanentně

Pomník Janu Palachovi na Palachově náměstí v Praze. Foto: Wikimedia Commons, Ondřej Žváček (CC BY-SA 3.0)

zasedali v budově na Senovážném (tehdy Gorkého) náměstí, kde bylo původně tuším sídlo ČSM a později normalizačního SSM. Jedním ze studentských požadavků tehdy bylo, aby náměstí Krasnoarmějců bylo přejmenováno na náměstí Jana Palacha. Vzpomínám si, jak mezi nás zavítal tehdejší předseda české (nikoli tedy federální) vlády Stanislav Rázl. Prosil nás téměř na kolenu, abychom tento požadavek stáhli. Prý si máme vybrat kteroukoli jinou pražskou ulici nebo náměstí, jen ne náměstí Krasnoarmějců. Správně tušil, že něco takového by vyvolalo okamžitý zásah sovětských okupantů, rozmístěných tehdy po celé zemi. Měl jsem příležitost s ním nějakou dobu mluvit o českých

dějinách. Zmínil jsem husitství jako snahu rovněž žít v pravdě (své bratry a sestry z římskokatolické církve teď prosím, aby mi to odpustili a v této souvislosti se nebouřili). Stanislav Rázl mi tehdy řekl: „No jo, ale uvědomte si, že husitství vlastně na dlouhou dobu znamenalo konec české státnosti.“ Tato replika mě překvapila. Bylo vidět, že komunista Stanislav Rázl má na tuto problematiku poměrně vyhraněný názor, který je ovšem v rozporu s oficiální komunistickou ideologií, která husitství vyzdvihovala. Později jsem se setkal u komunistů i v jiných souvislostech s tím, že něco jiného oficiálně hlásají a něco jiného si sami myslí, přičemž ve většině případů bylo to, co si

ve skutečnosti mysleli, realitě (vzpírám se použít v této souvislosti slova „pravda“) mnohem blíže než to, co tvrdila oficiální ideologie. O to víc jsem si vážil vnitřní svobody těch lidí, kteří oficiálně říkají totéž, co si myslí „dooopravdy“. To je ale přesně to, o čem šlo Palachovi a k čemu se nás svým činem snažil vyzvat. Radím, abychom této jeho výzvy dbali i dnes, i když třeba na hodnocení jeho činu budeme mít různé názory.

Dan Drápal

Dan Drápal, publicista, spolupracovník Nadačního fondu Generace 21

ZNEUŽITÍ VĚDY

Pohádky o dětech vychovávaných homosexuálními páry

Jak funguje konsensus o tom, že neexistují „žádné rozdíly“ mezi dětmi vychovávanými v homosexuálních a heterosexuálních domácnostech? Je založen na faktech, nebo politických rozhodnutích?

Tvrzení, že v důsledku neexistují žádné rozdíly u dětí, které žijí v domácnostech homosexuálů, vychází z toho, jak odborníci shromažďují, analyzují a předkládají údaje na podporu politicky vhodného závěru, nikoli z toho, co údaje skutečně vypovídají.

Je tomu již téměř pět let, kdy jsem poprvé získal údaje z výzkumné firmy, která vypracovala protokol o Studii nových rodinných struktur (NFSS). Krátce nato jsem začal pochybovat o vědeckém konsensu, že neexistují „rozdíly“ mezi homosexuálními a heterosexuálními domácnostmi s dětmi. Moje skepse se kolegům příliš nezamlouvala.

Analytici sociálních sítí následně zhodnocovali vzorky z „citačních sítí“ v literatuře o rodičovství homosexuálů a dospěli k závěru, že skutečně panuje konsensus, který tvrdí, že „neexistují rozdíly“. Chápu to. Jen si myslím, že základ pro tento konsensus je velmi vratký, rozhodně nikterak skálopevný. Je

Foto: Flickr, 55Laney69 (CC BY-NC 2.0)

to výsledek raného, ale metodologicky omezeného hodnocení, které formovalo politicky přijatelné podání faktů. Není to produkt velkého množství důkladných a dlouhodobých zkoumání vysoce kvalitních údajů v průběhu času, pocházejících z různých zemí a různých strategií měření a analytických přístupů.

Někteří přirovnávají debatu týkající se vědy o rodičovství homosexuálů k debatě o klimatických změnách. Tvrdí, že tento vědecký výzkum je natolik rozsáh-

lý, publikované studie tak početné a závěry tak přesvědčivě jednoznačné, že vědec proti nim může něco namítat pouze ve zlé víře. Ale tento obor se v takovém stavu nenachází. Jak bychom mohli dojít k legitimnímu konsensu ohledně krátkodobých a dlouhodobých účinků praxe (výchovy dětí) nevelké menšiny, o nichž jsou generalizovatelná data dostatečného rozsahu pro platnou srovnávací analýzu k dispozici až v posledním desetiletí? Odpověď samozřejmě zní, že k němu dospět nemůžeme – nebo spíše bychom zatím neměli.

To, co máme, je naopak zpolitizovaný konsensus generovaný ze spousty drobných studií malých, nereprezentativních vzorků aplikovaných na celou populaci homosexuálních rodičů. To je – v porovnání s debatou o klimatických změnách – jako říct, že když se teploty v Tchaj-wanu, Togu a Texasu zvýší o jeden či dva stupně, pak se musí o tuto hodnotu zvýšit na celém světě. Vědci by však měli

umět více než prohlašovat takovou věc na základě omezených důkazů.

Opravdu nevím o žádné jiné vědecké oblasti, kde by vědci měli k dispozici tak málo kvalitní údajů k zodpovězení poměrně nových výzkumných otázek, a přesto tak rychle prohlásili tyto otázky za definitivně zodpovězené. Nečiníme tak v žádné jiné vědecké oblasti ani s žádnou jinou otázkou. Co by mělo být empirickou záležitostí – která je bezpochyby významná –, se místo toho změnilo v morální zkoušku loajality.

Kde jsou údaje?

Populární neporozumění analýzám citačních sítí spočívá v tvrzení, že existuje více než 19 000 kvalitních studií o homosexuálních domácnostech s dětmi a že ani jedna z nich nezjistila problémy. Sami autoři však uvádějí, že tomu tak není. Jejich studie začíná tím, co spadá do více než 19 000 „výskytů“ v booleovském vyhledávání ve vědeckých pracích. To znamená, že na ISI Web of Science existuje 19 000 publikací, které kdesi v názvu či v anotaci mají slovo „gay“ nebo „lesbický“ nebo „homosexuální“ nebo „stejnopohlavní“ a „rodič“. Mnohem méně jich bylo (jak uvádějí) skutečně posuzováno v jejich analýze. Ostatně každý, kdo této oblasti věnuje pečlivou pozornost, ví, že zdaleka neexistuje takový počet studií, jak se obecně předpokládá – lze se bavit o počtu menším než 100 – a méně než deset souborů dat, které mohou přinést vhodnou generalizovatelnou informaci o populaci homosexuálních domácností s dětmi.

Kdybych čelil 19 000 kvalitních studií, které se mnou nesouhlasí, už dávno bych s potěšením kapituloval. Ale vědecká realita taková není. Místo toho jsou za většinu studií, na nichž je založen tento „konsensus“, zodpovědné dva soubory dat – z nichž každý má závažné problémy.

První soubor, dvacet šest odborně recenzovaných studií, pochází z jediného zdroje dat: z Národní longitudinální studie lesbické rodiny. Ta opakovaně zkoumala sedmdesát osm dětí převážně bílých, vzdělaných, dobře zaopatřených lesbiček, kterým bylo nabídnuto, aby se průzkumu účastnily. Asi nepřeháním, když povím, že jde o sedmdesát osm nej-

vlivnějších dětí v moderní americké sociální a právní historii. Již téměř pětadvacet let je vědecké komunitě (a médiím) předkládána studie tohoto jedinečného hloučku dětí a v široké veřejnosti je vytvářen dojem, že reprezentují celou populaci dětí amerických lesbických matek. Navíc je nutno pořádně popustit uzdu fantazii, abychom mohli naznačovat, že těchto sedmdesát osm respondentů, nyní sledovaných téměř osmadvacet let, je stále platným a spolehlivým zdrojem informací. Když je čas od času veden pohovor s dospívajícími dětmi lesbických rodičů za účelem studie, jejíž výsledky se jeví jako politicky účelové – a téměř vždy jsou příznivě hodnoceny v mainstreamových médiích –, je od vědce prozíravé, aby k nim byl skeptický.

Je asi třicet sociologů, kteří jsou primárně zodpovědní za „konsensus“ o výhodách rodičovství homosexuálů. A méně než polovina z nich se s určitou pravidelností stále znovu objevuje jako autoři studií, již mají sklon recyklovat staré údaje.

Druhý soubor, Národní longitudinální studie zdraví dospívajících a dospělých, přinesl čtyřicet čtyři případy respondentů s rodiči stejného pohlaví a je uváděn v desítkách odborně recenzovaných publikací. Analytici obvykle vytvořili „odpovídající“ soubory dat pocházejících od dětí heterosexuálních samoživitelů nebo z náhradních rodin, aby je použili pro potřeby porovnání. (Jak přesně je vytvořili, často zůstává bez řádného vysvětlení.) Vzdávají však obavy, že až sedmadvacet případů ze čtyřiceti čtyř je pochybných. Uznávám (a připouštím), že malý počet z 248 případů NFSS, ve kterých respondent oznámil, že rodič měl homosexuální vztah, byl sporný a mohlo být užitečné je vyřadit (aniž by to mělo vliv na výsledek). Totéž, v mnohem větším měřítku, se stalo s údaji

z amerického a kanadského sčítání lidu. Jinými slovy, v této oblasti je obtížné dosáhnout přesného měření a k chybám dochází navzdory úsilí o jejich minimalizaci. Což byste asi neočekávali v oblasti, která je charakterizována tím, že vykazuje jasný konsensus.

Ač se může zdát příhodné srovnání s klimatickými změnami, tyto záležitosti prostě srovnávat nelze. Nejsem fyzik, ale vím, že tisíce geologů a meteorologů shromažďují a vyhodnocují údaje o klimatických změnách. Federální, mezinárodní i nezávislé organizace mají zájem pochopit, co se děje s počasím. Naproti tomu je asi třicet sociologů, kteří jsou primárně zodpovědní za „konsensus“ o výhodách rodičovství homosexuálů. A méně než polovina z nich se s určitou pravidelností stále znovu objevuje jako autoři studií, již mají sklon používat a recyklovat staré údaje.

Jak funguje historka o tom, že neexistují „žádné rozdíly“?

Jak tedy přesně funguje narativ o konsensu? Jak to, že je nadále obecně považován za legitimní? Příběh o tom, že neexistují žádné „rozdíly“ mezi homosexuálními a heterosexuálními domácnostmi s dětmi, charakterizují čtyři stále se opakující témata v publikovaném výzkumu:

1. Malé vzorky často svádějí k prohlášením, že neexistují *statisticky významné* rozdíly, a to v důsledku omezené statistické schopnosti tyto rozdíly odhalit.

Když porovnáváte sedmdesát osm případů nebo čtyřicet čtyři případy, nemůžete snadno rozpoznat, zda rozdíly mezi skupinami, jež se objevují v nominálních hodnotách, jsou ve skutečnosti statisticky odlišné od nulových hodnot. Proto je snadné vyjádřit se ve prospěch nulových hypotéz – že jste nezjistili žádné rozdíly. V podstatě žádné rozdíly. To je zpravidla doprovázeno řádným „upozorněním“ ve smyslu „nízké schopnosti statistiky zjistit rozdíly“. Mise splněna.

2. Zatímco rozdíly jsou často patrné na první pohled, jakmile začnete ze sledování vylučovat větší nestabilitu domácností sexuálních menšin, snadno dospějete k závěru, že sexuální orientace rodičů přímo nezpůsobuje problémy. Ale to znamená, že se přehlíží nepřímé

Foto: Flickr, Blu Skyz Studios (CC BY-NC-ND 2.0)

účinky – které bývají důvodem většiny suboptimálních výkonů daných dětí.

Tento obecný vzorec charakterizuje téměř všechny analýzy vysoce kvalitních souborů dat od roku 2010. Není překvapením, že se nedávno znovu objevily v nové Longitudinální studii o raném dětství, jež zkoumala děti v mateřských školách a byla publikována v *Journal of Family Issues*. Tento krok je zřejmý i ze stručného přehledu: „Výsledky ukazují, že netradiční rodinné struktury jsou spojeny s horší psychosociální pohodou, ale za to jsou do značné míry zodpovědné změny a přechody zakoušené při utváření nové rodiny.“

Tento přístup zajišťuje, že vědci mohou zacházet s otřesy v rodině a milostnými rozhodnutími rodičů jako s nezávislými jevy, které nesouvisí spolu navzájem ani s jejich sexuální orientací. Profesor Walter Schumm z Kansaské státní univerzity poté, co v NFSS zkoumal nepřímé dopady na děti, dospěl k závěru, že „jedna věc je říct, že přímý účinek nebyl významný, ale zcela jinou věcí je tvrdit, že na struktuře (domácnosti) nezáleží...“ To proto, že struktura domácnosti může často nepřímo podporovat horší (nebo lepší) výsledky. To dává smysl, protože sociální realitu lze nejlépe poznat z hlediska složitých procesů vznikajících mezi vzájemně souvisejícími vlivy, spíše než z nástinu nezávislých faktorů, které spolu navzájem nemají nic společného. „Konsensus“ se však kloní k onomu druhému přístupu.

Výše zmíněný koncepční model znázorňuje takový proces, přesvědčivě naznačuje slabý, nebo dokonce nulový přímý vliv homosexuálního mateřského vztahu na dítě, ale silný nepřímý vliv – prostřednictvím jeho působení na „přechodové stavy“ v domácnosti. To zna-

Nakonec zůstává otázka: co je nejlepší pro děti? Odpověď na tuto otázku se nezměnila. Děti na celém světě nechtějí chvilkovou lásku. Přejí si pevnou a stabilní přítomnost matky a otce, v nejlepším případě jejich vlastní matky a vlastního otce.

mená, že vyšší míra rozpadu ženských homosexuálních párů je zde klíčovým mechanismem. (Nejde tak o vliv sexuální orientace, ale o důsledky upevňování genderových preferencí. Totéž vysvětluje vzorec „otevřeného“ vztahu mezi mužskými homosexuálními páry.) Chápu nutkání přehlížet tuto vzorovou nestabilitu jako touhu nevypadat krutě. Ale vezměme tedy na vědomí, že jsme se v tomto bodě vědě již velice vzdálili.

3. Tam, kde přetrvávají rozdíly, jedná se zpravidla o psychosociální důsledky,

za něž bývá obvykle obviňován sociální kontext respondentů (diskriminace), nikoli to, co se děje v jejich domácnosti.

To jednoduše znamená, že tam, kde rozdíly nezmizí ani poté, co je ignorována nestabilita, je většina interpretátorů připíše nepřátelskému sociálnímu prostředí, jemuž rodiče a/nebo děti čelí. Všechny nedávné analýzy – včetně NFSS, Informační studie o národním zdraví a souhrnná zpráva časopisu *New Atlantis* o sexualitě a genderu – dokumentují šzřravé účinky stigmatizace a diskriminace. A přesto stigmatizace a diskriminace nevysvětlují, proč přetrvávají rozdíly.

4. Děti gay nebo lesbických sameživitelů či náhradních rodičů si v průměru vedou srovnatelně s dětmi heterosexuálních sameživitelů a nevlastních rodičů. Proto existuje sklon k tvrzení, že nejsou „žádné rozdíly“ napříč jednotlivými druhy sameživitelů, rozpadlých a nově vytvořených rodin.

Tento přístup se objevoval v řadě studií určených k vytváření srovnání „jablek s jablky“. Vzhledem k tomu, že není možné, aby dítě spolu počali dvě matky nebo dva otcové – jeden z nich vždy bude náhradním rodičem – dávalo badatelům smysl úplně z analýzy vypustit děti biologických rodičů.

Rozumím této logice. Je to populární výklad tohoto zavádějícího kroku. Když konzumenti médií čtou, že neexistují „žádné rozdíly“, předpokládají, že to znamená, že neexistují žádné rozdíly obecně. Ale ve skutečnosti to znamená, že neexistují žádné rozdíly mezi homosexuálními a heterosexuálními sameživiteli a náhradními rodinami. Je to malý, ale velmi důležitý rozdíl. Skutečně mě nenapadá žádný plošný soubor dat, kde děti vyrůstající ve stabilní rodině s oběma oddanými rodiči vykazovaly stejné výsledky jako děti vychovávané v kterékoli jiné formě rodičovství, jako jsou rodiče sameživitelů, náhradní rodiče nebo adoptivní rodiny. Můžete zařídit, aby výsledky vypadaly srovnatelně, ale za předpokladu, že použijete jednu ze čtyř výše uvedených strategií.

Děti potřebují matku i otce

Nakonec zůstává otázka: co je nejlepší pro děti? Odpověď na tuto otázku se

nezměnila. Děti na celém světě nechtějí chvilkovou lásku. Přejí si pevnou a stabilní přítomnost matky a otce, v nejlepším případě jejich vlastní matky a vlastního otce. Uvědomuji si, že to není vždy možné, ale nepředstírejme, že na tom nezáleží.

Za frázemi o „rozmanité skladbě“ domácností, „vyvíjejícím se pojetí“ rodiny a „zkušenostmi přechodu“ tak obvyklými pro domácnosti homosexuálů jsou skutečné děti, které milují své matky (a otce), ale protiví se jim otřesy, kterým jsou běž-

ně vystaveny. Připomíná mi to historku, již mi nedávno vyprávěl profesor z jiné univerzity, který bydlí vedle jedné ženy – matky –, jež během několika uplynulých let, kdy jsou sousedy, prošla třemi homosexuálními vztahy. Profesor řekl, že vždy, když si hraje na zahradě s dětmi, všimne si sousedčina syna, který na ně hledí přes plot, sleduje je a touží po životě v takové rodině. Chlapcova matka, jež si to uvědomuje, si profesorovi stěžovala: „Dělám vše, co je v mých silách.“

Obávám se, že vysvětlení řídicích proměnných a nepřímých vlivů bude pro toho chlapce jen malou útěchou. Touží po otci – a zaslouží si ho.

Mark Regnerus

<http://www.thepublicdiscourse.com>

Přeložil Pavel Štíčka

Mark Regnerus, profesor sociologie na Texaské univerzitě v Austinu

KŘESŤANÉ A OBRANA EVROPY

Vždycky zbývá modlitba

Reakce na úvahy vlády o zavedení povinné vojenské služby jsou bouřlivé. Část veřejnosti (zřejmě starší muži) horlí, že by ti dnešní mladí „potřebovali vojnu jako prase drbání“, mladší libertariáni jsou naopak pohoršeni nad tím, že by jednotlivec měl nějakou povinnost ke společnosti jako celku. Nepochybují o tom, že řada z nich by v situaci bezprostředního ohrožení změnila názor, jak to bylo vidět v USA po 11. září, ale to už by mohlo být pozdě.

Nejde přitom nutně o střílení: dnešní válka se vede spíše partyzánským způsobem, ve městech (i když například útok na Bataclan ukázal, že situace mohla být jiná, kdyby jeden dva z přítomných bývali byli ozbrojeni). Ale především: kdo z neprofesionálů dnes umí poskytnout první pomoc? Kdo zná základy sebeobrany? Kdo zná pravidla přežití v případě ozbrojeného útoku? Kdo ví, jak se chovat v krizových situacích?

Dojemná byla jedna z reakcí na dané téma: účastník klade otázku, proč by měl bojovat. Přidá se prostě na vítěznou stranu. I když budou vítězit muslimové...

Situace obrany v akutním nebezpečí jen málo odpovídá zkušenostem z vojenské služby na straně Varšavské smlouvy. Vojenská příprava pro případ teroristického útoku by přitom nemusela být časově náročná. Ostatně by bylo možné

Michel Erhart: Matka milosrdenství (cca 1490)
Foto: Wikimedia Commons

rozdělit ji na dvě části: v přípravném kurzu se člověk asi těžko naučí dobře střílet, ale měl by se naučit, jak se pohybovat na střelnici apod.

Samozřejmě řada lidí (včetně mne) je příliš mladá resp. příliš stará na vojenskou obranu, ale to neznamená, že si můžeme prostě strčit ruce do kapes. Zbývá modlitba: modlitba *Anděl Páně* pochází sice už z 11. století, ale jako prostředek obrany začala být využívána až po dobytí Konstantinopole (1456). Tehdy se Mohamed paša II. chystal zasadit rozhodující úder evropskému křesťanstvu. Papež Kalixt III. nařídil polední zvonění a společnou modlitbu *Anděl Páně*, kdy se všichni křesťané mají sjednotit v modlitbě. – Dnes, v kritické situaci křesťanů v Evropě, by měla tato modlitba získat opět zvláštní význam jako prosba za obnovu křesťanské víry v Evropě. Uvažme to.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

Modlitba Anděl Páně by v dnešní krizové situaci opět měla získat zvláštní význam jako prosba za obnovu křesťanské víry v Evropě.

KAM KRÁČÍŠ, KATYDE?

O dvou prezidentech, jednom týdeníku a několika milionech lidských životů

Ušlechtilá osobnost, dobrý člověk, obhájce diskriminovaných – zaslouží si Barack Obama, nejvíce propotratový prezident v dějinách USA, jenž potlačoval náboženskou svobodu a šířil kulturu smrti, takové hodnocení?

Je pátek 25. července 2014. Doktorka Deborah Nucatola, pohledná třicátnice, sedí v restauraci a pojídá salát. Dá si k němu červené víno, protože je zdravé. A zatímco si spokojeně srká svůj nápoj, chroupe salát a máchá u toho vidličkou, vypráví svým spolustolovníkům o tom, co jí jde: „Jsme dost dobří, co se týče získávání srdcí, plic a jater, protože víme, jak tyhle části nepoškodit,“ praví doktorka, jež dokáže provést potrat tak šikovně, že příslušné orgány nenaruší. Jak by ne, když je přední představitelkou *Planned Parenthood*, nevládní (ale státem placené) organizace, která „propaguje zdravý sexuální život a plánování rodiny“ a jen tak mimochodem se postará také o každý třetí potrat v USA. Doktorka Nucatola to opravdu umí. Ví, že největší potíže bývají s hlavou, ale i s tou si její odborníci poradí. Stačí s pomocí ultrazvuku správně nasměrovat kleště, dítě v mateřském lůně otočit a za nožičky povytáhnout. Pak už se mu jenom nůžkami prorazí lebka, kateřem odsaje mozek, celé se *to* vytáhne a materiál pro výzkum je připraven. Když se navíc správně nastaví poštovné, organizace si od klientů ve výzkumných centrech i něco přivydělá. Doktorka Nucatola je šťastná žena. Jí zdravě a bude jistě dlouho žít.

Je pátek 18. září 2015. Podobných tajně natočených videí koluje po internetu několik, a byť se organizaci *Planned Parenthood* nedá žádná nelegální činnost dokázat, mnozí Američané jsou zděšeni. Týká se to i kongresmanů, kteří dnes v poměru 241 hlasů ku 187 schválili zákon, jenž největšího poskytovatele potratů v USA připraví o miliardy ze státního rozpočtu. Peníze, podle Paula Ryana, mluvčího Sněmovny reprezentantů, při-

padnou místním zdravotnickým střediskům, které ženám poskytují komplexní zdravotnické služby, nikoli však potrat.

Je pondělí 8. ledna 2016. Prezident Obama výše zmíněný zákon vetoval. Tentýž týden promluví k Americe o nutnosti omezit soukromé držení střelných zbraní, aby byli „chráněni nevinní lidé“

Foto: Flickr, American Life League (CC BY-NC 2.0)

Proč američtí křesťané volili Trumpa? Nejspíš už si nedokázali představit, že by nadále měla pokračovat politika potlačující náboženskou svobodu a prosazující zabíjení dětí.

a „zachránilo se více životů“. Nad obětmi zbytečného násilí dokonce před kamerou uroní i slzu. Avšak organizace, která ročně „uměle přeruší“ lidských životů tři sta dvacet tisíc a tu a tam si i přivydělá na dětských orgánech, je kvůli scházějícímu prezidentskému podpisu dál financována z peněz daňových poplatníků. Je to jen poslední z ideově konzistentních kroků Baracka Obamy, který již v roce 2003,

ještě jako senátor za stát Illinois, bojoval proti uzákonění lékařské péče pro děti, které náhodou přežily potrat. Pokud tedy během potracení dojde neplánovaně k porodu, musí se prostě počkat, než biologický materiál dodýchá. Později jako prezident prosadí tentýž muž zákon, podle nějž i církevní organizace musejí ženám, které zaměstnávají, platit v rámci zdravotního pojištění služby jako potratové pilulky, antikoncepci nebo sterilizační zákroky. Američtí biskupové se odvolávají na ústavní dodatek o náboženské svobodě, ale marně. Nejvíce propotratový prezident v dějinách USA má zacpané uši.

Je pondělí 23. ledna 2017. Hrůzný Donald Trump je teprve pár dní prezidentem, ale už stačí způsobit spoušť, když svým podpisem obnoví vládní nařízení zvané „Mexico City Policy“ – zrušené roku 2009 v prvních hodinách Obamova prezidentování. To zakazuje podporovat ze státního rozpočtu zahraniční organizace, které hájí nebo provádějí potraty. Tentýž hrůzný Trump o pár dní později opakovaně podpoří celostátní Pochod pro život ve Washingtonu. Pozastaví se nad tím, že sekulární média věnují této události, která do hlavního města každoročně přitáhne statisíce Američanů, jen minimální pozornost. Mike Pence, viceprezident tohoto hrůzného Trumpa, se jako první muž v tak vysoké funkci na pochodu dokonce osobně objeví a před shromážděnými zástupy prohlásí, že ochrana nenarozeného života v Americe po letech znovu vítězí.

Je úterý 24. ledna 2017. Vychází *Katolický týdeník s přílohou Perspektivy*. Vycházejí noviny, které jsou pro mnohé tím

jediným katechismem, jaký čtou. Igor Lukeš, profesor Bostonské univerzity, se ve jmenované příloze ohlíží za předchozím americkým prezidentem a ptá se, co lze očekávat od toho současného. Líčí Obamovo rozloučení s novináři a při té příležitosti jej soukromě svatořečí: „Prezident se ukazuje jako virtuos politicko-ekonomických problémů naší doby, ale zároveň dokáže se svými posluchači navodit komorní, skoro intimní atmosféru. Před publikem je uvolněný, mluví potichu, na tváři mu občas probleskne úsměv. (...) Naznačí, že po odchodu z úřadu nebude mlčet. Pokud by se jeho nástupce pokusil oslabit základní americké hodnoty, bude bojovat. Například proti pokusům zavést systematickou diskriminaci.“ Ta trocha krve, ta trocha dětské tkáně, která ulpěla na rukách svatého Baracka se za řečnickým pultem schová. Nikdo si jí nevšimne, neboť nadšení „novináři, kteří jinak nemají čas na sentiment, nechtějí [prezidenta] pustit. Vědí, že odchází osobnost, ale zároveň i dobrý člověk.“ A kdo přichází místo této osobnosti? Místo tohoto dobrého člověka? Hulvát a hochštapler, bezohledný podnikatel a nevyzpytatelný buran. Nadpis čtenářům připomíná, že panuje všeobecné „Zděšení z Trumpa“. Co od něj čekat, neví ani Igor Lukeš, co však ví, je, že „jen málo inteligentních lidí (...) se na změny, ať už budou jakékoli, těší.“ Mezi toto málo je nutno připočítat také americké křesťany, kteří hrůzného Trumpa většinou volili. Proč chtěli

Foto: Flickr, Gage Skidmore (CC BY-SA 2.0)

Nový americký prezident může ještě mnoho zkazit a není důvod do něj vkládat zvláštní naděje. Avšak pokud pro něj křesťané houfně hlasovali, nebylo to proto, že jsou hloupi, nebo že by oceňovali jeho ctnostný život, ale proto, že alternativa znamenala ještě větší zoufalství.

raději tohoto křupana proslulého „hrubým chováním a verbální neomaleností“? Nejspíš už si nedokázali představit, že by další čtyři roky měla pokračovat politika potlačující náboženskou svobodu a pro-

sazující zabíjení dětí. Nový americký prezident může ještě mnoho zkazit a není důvod do něj vkládat zvláštní naděje. Avšak pokud pro něj křesťané houfně hlasovali, nebylo to proto, že jsou hloupi, nebo že by oceňovali jeho ctnostný život, ale proto, že alternativa znamenala ještě větší zoufalství.

Je čtvrtek 22. prosince 2011. Vracíme se o šest let zpátky. Katolická univerzita v Lovani se právě rozhoduje ze svého anglického názvu vypustit slovo „katolická“. Pro příště bude již jen *KU Leuven – University of Leuven*. Písmeno „K“ dál pokoutně zůstává, ale nikdo nemusí vědět, co přesně znamená. Ostatně zmíněné konfesní adjektivum je pro akademické pracoviště, která se v bioetických otázkách na Církev pranic neohlíží, spíše přívazkem.

Nenadešel nyní čas, aby se *Katolický týdeník* příkladem belgické univerzity inspiroval? Pokud se čtenář z jeho stránek dozvídá totéž co ze světských médií: totiž, že prezident s podmanivým úsměvem je ve všech ohledech lepší než prezident s ošklivým účesem (byť první šíří kulturu smrti a druhý zatím kulturu života), nebylo by lépe zříci se církevní přítěže a říkat si prostě *Katyd*? Podle obsahu těchto laskavých novin pro všechny a pro nikoho brzy nikdo nepozná, že *Ka*-kdysi znamenalo „katolický“. Uleví se týdeníku. Uleví se katolíkům.

Václav Boleslavský

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY • Jungmannovo nám. 18, I 10 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999, on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Peter Kreeft: Tolkienovo vidění světa. Křesťanská filozofie Pána prstenů

„Výprava“ do myšlenkového světa tohoto známého autora, v níž můžete nahlédnout bohaté křesťanské poselství ukryté v jeho díle. *Dotisk, váz., 335 str., 349 Kč*

Josemaría Escrivá de Balaguer: Cesta

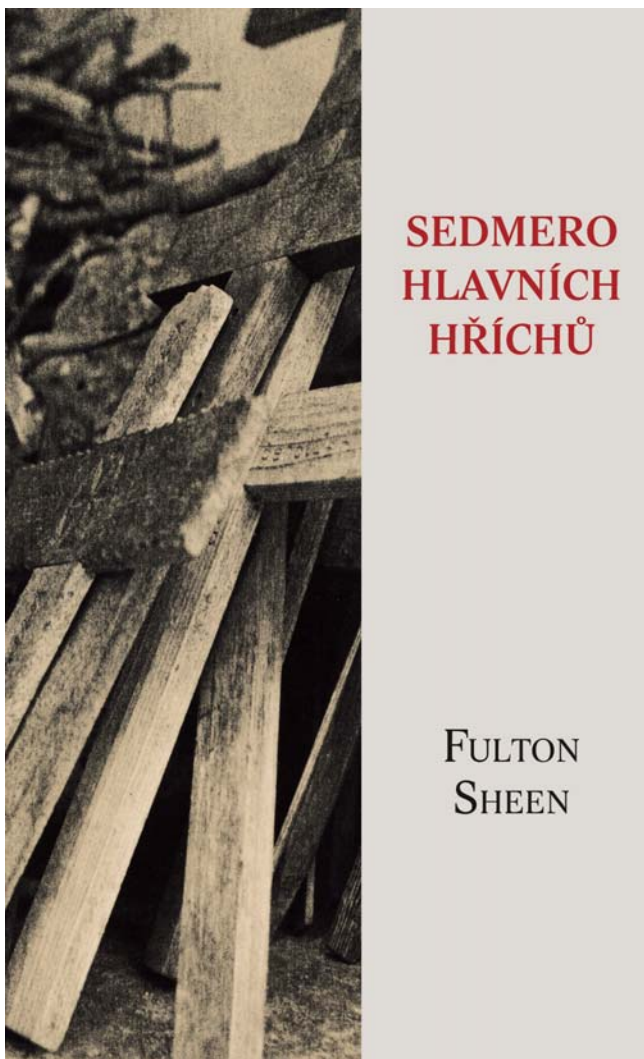
Knihla zakladatele Opus Dei, jež obsahuje 999 krátkých myšlenek, které čtenáře podněcují k dialogu s Bohem. *Váz., 312 str., 275 Kč*

Amedeo Cencini: Život v usmíření

Autor se v knize zabývá tématem našich „limitů“. Naše omezení a slabosti jsou většinou považovány za negativní aspekty lidské osobnosti. Málokdy se na ně díváme z pozitivního hlediska, jež však napomáhá růstu a procesu integrace. *Dotisk, brož., 168 str., 170 Kč*

MOUDROST MEDIÁLNÍHO MONSIGNORA

Ke knize Mons. Fultona Sheena „Sedmero hlavních hříchů“

SEDMERO
HLAVNÍCH
HŘÍCHŮ

FULTON
SHEEN

Něco takového by se snad nemohlo udát ani v odvážném snu řeholní sestry. Je úterý večer a miliony lidí sedí u obrazovky, aby sledovaly katolického biskupa, kterak jim s křídou v ruce u tabule vypráví o smyslu života. Ve stejný čas sice v televizi běží dva extrémně populární pořady, jeden z nich se zpěvákem Frankem Sinatrou, ale brzy se ukáže, že v této konkurenci nemají šanci. Nejde přitom o zdivočelou ultrakatolickou fantazii, ale o skutečný případ televizní relace, s níž arcibiskup Fulton Sheen bez zvláštních prostředků – jen silou své osobnosti a předávané zvěsti – okouznil Ameriku 50. let.

Týden co týden předstupuje rázný hierarcha v „plně polní“ (tj. v černé klerice, purpurové cappě a s blyštivým pektórálem na krku) před Spojené státy a mluví. Mluví o leccems aktuálním, ale především o věčné spáse duše, mluví bez poznámek a vždy skončí na minutu přesně. Lidé jsou jeho

živou, jiskrnou a přitom vždy důstojnou osobností uchváeni. Není mediálním knězem v dnešním slova smyslu: tedy církevníkem, jenž by si získával potlesk světa pro svou neortodoxnost. Je jevem tehdy ještě myslitelným, dnes už však i ve Spojených státech těžko představitelným: mužem, který sice pláče s plačícími a raduje se s radujícími, ale odmítá bloudit s bloudícími. Nechce nevěřící uchlácholit, ale přivést k víře. Nechce vlažným poskytovat psychospirituální pohlázení, ale bratrské proplesknutí, které kulhavé katolíky povzbudí v běhu směrem k nebi.

Během života napíše 66 knih, posluchači rozhlasových pořadů mu posílají 3–6 tisíc dopisů týdně a jeho televizní promluvy sleduje až 30 milionů diváků. Není divu, že monsignor po celý život zápasí s marnivostí. Tento zápas, zejména k stáru, nijak netají. Slavný kazatel chodíval bezchybně oblečený, jezdil v drahém autě a bydlel v novém washingtonském domě od renomovaného architekta. Přesto dnes běží proces jeho blahorečení.

Sheen nebyl sádrový panák, ale muž značných vnitřních zápasů, který znal svá omezení, věděl o svých duchovně nebezpečných ambicích, ale zároveň se nechal Bohem použít i s nimi. Svatost není bezchybnost, pokud by byla, pak by jedinou sveticí zůstala Panna Maria a ani apoštolové Petr („Nezapřu nikdy!“) a Jan („Posaď mě, Pane, před ostatní po své pravici!“) by neměli šanci. Fulton Sheen znal nenasytlost sebelásky, které stačí ustoupit o krok, a život se pak stává hledáním slávy, chvály, uznání a různých kompenzací, jichž nemůže být nikdy dost. Věděl mnoho o nástrahách v podobě získávání celého světa a ztracení vlastní duše. Ještě víc však věděl o Kristu, přemožiteli vášní, na jejichž zkrocení by slabé lidské síly stačit nemohly.

Muž z luxusního washingtonského domu ještě za života rozdával chudým v podstatě celý svůj mnohamilionový majetek. Muž s lesklým pektórálem si každý pátek bez fanfár zval k večeři malomocného Viktora, kterého sám zachránil z ulice. Muž sycený potleskem zástupů neváhal i ve chvílích vrcholné slávy na zavolání přijít k lůžku libovolného nemocného. A dokonce i jeho odpůrce Mons. Kelly, jenž arcibiskupa označil za showmana a primadonu, na přímý dotaz, zda tento showman není náhodou svatý, odvětil: „Naprosto.“

Konce marnivce stojícího ve světle reflektorů mohly být neslavné, Fulton Sheen se však celé roky nechal ozařovat v první řadě docela jiným světlem. Ode dne svého svěcení, 20. září 1919, až do dne své smrti, zůstával, dokonce i během nemoci a na cestách, věrný každodenní hodině před svatostánkem. „Stáváme se podobnými tomu, na co hledíme,“ říkal. „Tvář, jež se dívá na západ slunce, pochyť zlatý svit.“ Zemřel před vystavenou Nejsvětější svátostí ve své kapli 9. prosince 1979.

P. Štěpán Smolen
úryvek z doslovu ke knize
Fulton Sheen: Sedmero hlavních hříchů
<http://hesperion.cz>

Jak to vidí Filip Stajner

Otče náš

Když recitujeme modlitbu, kterou nás naučil sám Pán Ježíš, začínáme oslovením Boha jako Otce. To je úplná revoluce v pojetí Boha.

Když rozjímáme o stoletém výročí fatimských zjevení Panny Marie, zamysleme se znovu nad modlitbou posvátného růžence, kterou Matka Boží ve Fatimě tolik žádá. Když recitujeme modlitbu, kterou nás naučil sám Pán Ježíš, začínáme oslovením Boha jako Otce s významem rodinné sounáležitosti. To je úplná revoluce v pojetí Boha. Ve Starém zákoně je sice několikrát zmínka o Bohu jako Otci, ovšem ve smyslu Stvořitele, Zachránce, Vládce. Nyní v podání Ježíše Krista je nám nabízena účast dokonce na vnitřním vztahu v Boží Trojici. Můžeme prožívat blízkost Boha, jeho otcovskou náklonnost, už předznamenanou ve Starém zákoně, jediné díky Pánu Ježíši, který s Bohem navázal naše přátelství, ztracené dědičným hříchem. Pojem o otcovství máme díky pozemským otcům. Snadno chápeme, že ten, kdo zprostředkuje život, má zodpovědnost za jeho ochranu a rozvoj. Otcové jsou zodpovědní za uvedení svých dětí do dospělosti. A jako po vzoru Božím i naši otcové plodí z lásky, tak i výchova a všestranná péče o potomstvo je dílem otcovské lásky.

Je pravda, že ne vždy plodivý úkon pochází ze skutečné lidské lásky. Právě tak se vznik nového člověka leckdy nepřijímá s láskou, ale jako nemilé překvapení. Víme, že řada těhotenství končí vraždou. Na světě se ročně provede 40

milionů umělých potratů, tedy každý rok jsou vyraženy čtyři České republiky. I když se nový život přece přijme, děti nechtěné a nemilované nezřídka postrádají dobrou výchovu. Skrze ně se pak ve světě šíří zlo. Platí, že kdo lásku nepoznal, těžko ji bude sám rozdávat.

Tak tomu ale nikdy není u Boha. Ten nikdy netvoří život nedopatřením. Všichni jsou dílem vrcholné lásky Boží. Otcovství nebývá doceněno i z jiného důvodu, a tím je krize autority. I milující otcové někdy podlehnou lidské slabosti a na dětech se více či méně proviní. Příčina výchovné krize bývá však i na straně dětí, poznamenaných dědičným hříchem. V mnoha případech nejsou schopny rozlišovat dobro a zlo. To, co jim působí okamžitý příjemný požitek, posuzují jako dobré. Ale není možno jíst jen bonbóny. Pojem Boha jako Otce může u někoho vyvolávat rozpaky. To ovšem není namístě. I děti zneužívané mají schopnost mít představu ideálního otce. Proto je patologické, když nějaká žena ještě i v šedesáti tvrdí, že nemůže mít vztah k Bohu jako k Otci, protože když jí bylo pět, tatínek se na ni nespravedlivě zamračil.

Bohu Otci je nutno připsat ty nejlepší myslitelné otcovské vlastnosti: Vznikli jsme tedy z dokonalé lásky Boží. V Boží myšlence jsme od věčnosti. On na nás vždy myslil s láskou. Tolikrát jsme snad již

zakusili obdivuhodné zásahy Boží lásky. Kolikrát jsme už žasli nad Boží ochranou a prozřetelností! Kolikrát jsme byli až zázračně vyslyšeni!

Oprávněně Boha nazýváme Otcem. Je to Boží milost být přijati za syny (Ef 1,5). V milosti posvěcující jsme vtaženi do důvěrného společenství Boží rodiny!

Je ovšem třeba si uvědomit, že Ježíš Kristus je Boží Syn nejen co do lidské přirozenosti, ale i co do přirozenosti božské. My zůstáváme stále lidmi, i když díky Kristově posvěcující milosti máme účast na Boží přirozenosti (srov. 2 Petr 1,4). Přestože jsme adoptivní syny, zůstává obrovský rozdíl mezi Ježíšem a námi. Není namístě jakékoli snižování božské úcty ke Kristu pod záminkou, že jsme jeho bratři a „kamarádi“, jak se dnes leckdy vštěpuje do dětských myslí.

U příležitosti fatimského výročí poslouchejme naši dobrou Matku! Právě ve fatimských poselstvích dává významná upozornění a napomenutí pro naši dobu. Panna Maria je svatým Ludvíkem z Montfortu opěvována jako vznešená Dcera Boha Otce. To je její první vztah. Učme se od nejpokornější lidské bytosti, napodobujeme ji! Spolu s ní okusíme uchvacující, nepopsatelnou Boží bázeň a blaženost při oslovení Boha: „Otče náš.“

*P. Filip M. Stajner
člen Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika*

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočeská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům. Všem dárčům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Na svém blogu publikoval P. Marek Vácha vynikající text s postřehy, jež považujeme za podstatné dát dál. Věnoval se eutanazii, a to především tomu holandskému průkopnickému systému, když napsal: „Po mnoha letech vývoje, kdy eutanazie v Nizozemí byla nejprve trestným činem – konec konců se jedná o to, že jeden člověk zavraždí jiného člověka – a po dalších letech, kdy byla tiše tolerovaná, pak ilegální, ale netrestaná, až do roku 2002, kdy se konečně stala legální, se eutanazie stala součástí národního života, a v roce 2015 již takto zemřelo 5 516 pacientů, což činí 3,9 % všech úmrtí v Nizozemí. Což je 15 případů denně. Vždy, když došlo k další změně, patří k tradici, že je explicitě řečeno, že se jedná pouze o pacienty v terminální fázi života, bez šance na uzdravení, pacienty nesnesitelně trpící, že budou eutanazie prováděny pouze po pečlivém zvážení příslušné komise a že určitě nikdy a v žádném případě nedojde k jevu tzv. kluzkého svahu. Zatímco v roce 2010 se jednalo o 3 136 pacientů, v roce 2015 je to již zmíněných 5 516. Důvodem prudkého nárůstu je neustálé rozšiřování kritérií, kdy je možno požádat, a stále benevolentnější posuzování a schvalování žádostí. Ale o kluzký svah nejde, v žádném případě. **Nyní si Nizozemci konečně řekli, jak to je.** Na konci

roku 2016 se objevil nový návrh zákona, který má být projednán a případně schválen v druhé půli roku 2017. **Zákon navrhuje, aby každý občan, který již cítí, že jeho život je završen (completed life), bez jakékoli diagnózy, prostě proto, že cítí, že jeho život je kompletní, mohl oficiálně požádat o asistovanou sebevraždu a příslušník nově zřízené profese, na-**

Koláž: mimi

zvané „end-of-life practitioner“, který má medicínské vzdělání, věc provede. Zákon neomezuje věk žadatele, žadatel nemusí mít žádnou diagnózu, stačí mít jen pocit stárání a pocit, že toho již zde bylo dost.“

Rektor Jihočeské univerzity pan Tomáš Machula (a je nám ctí, že jej můžeme považovat za spolupracovníka redakce našeho periodika) vystoupil ve velmi povedeném interview v relaci projektu

Daniely Drtinové a Martina Veselovského DVTV. Prohlásil, myslíme, že velmi dobře, že „**společenská atmosféra je nastavena téměř tak, že kdo nemá vysokoškolský titul, tak je méněcenný**, to je samozřejmě špatně, vysoké školy zároveň nesmí být elitou pro pár vyvolených, správný trend by ale bylo snížit počet lidí, kteří jdou na vysoké školy. **Na některých vysokoškolských oborech se učí absurdity a aktivismus, který překrývá vědeckou práci.** Nejde nahrazovat vědu aktivismem.“ Na které obory myslel, je možné si snadno pomyslet – například genderová studia, že.

„Lidé starší generace říkají, že poprvé si na únavu začali stěžovat až po padesátce, ale já často potkávám unavené třicátníky. **Plánovací kalendáře někdy používají už děti na základní škole.**“ A autor Václav Cílek pokračuje: „V nedávné společnosti vládla disciplína. Stát, firma či zaměstnavatel vydával sérii příkazů a obvykle tvrdě dbal na jejich dodržování. **Důležitá byla poslušnost, zatímco dnes je důležitý výkon.** Lidé se stávají podnikateli sebe samých a nechtějí se vykořisťovat sami sebe, protože uvěřili heslům o efektivitě, iniciativě a motivaci. Model disciplíny byl nahrazen modelem výkonnosti.“

-zd-

12. 2.	Ne	6. neděle v mezidobí Sir 15,16–21, Žl 119, I Kor 2,6–10, Mt 5,17–37
13. 2.	Po	bl. Jordán Saský, kněz OP Gn 4,1–15.25, Žl 50, Mk 8,11–13
14. 2.	Út	sv. Valentin, kněz a mučedník Gn 6,5–8; 7,1–5.10, Žl 29, Mk 8,14–21
15. 2.	St	sv. Jiřina, řeholnice Gn 8,6–13.20–22, Žl 116B, Mk 8,22–26
16. 2.	Čt	sv. Juliána, panna a mučednice Gn 9,1–13, Žl 102, Mk 8,27–33
17. 2.	Pá	sv. Alexius a druhové, řeholníci Gn 11,1–9, Žl 33, Mk 8,34–9,1
18. 2.	So	sv. Simeon, biskup a mučedník Žid 11,1–7, Žl 145, Mk 9,2–13

19. 2.	Ne	7. neděle v mezidobí Lv 19,1–2.17–18, Žl 103, I Kor 3,16–23, Mt 5,38–48
20. 2.	Po	sv. Eucherius, biskup OSB Sir 1,1–10, Žl 93, Mk 9,14–29
21. 2.	Út	sv. Petr Damiani, biskup a učitel církve Sir 2,1–13, Žl 37, Mk 9,30–37
22. 2.	St	Svátek Stolce sv. Petra I Petr 5,1–4, Žl 23, Mt 16,13–19
23. 2.	Čt	sv. Polykarp, biskup a mučedník Sir 5,1–10, Žl 1, Mk 9,41–50
24. 2.	Pá	sv. Modest, biskup Sir 6,5–17, Žl 119, Mk 10,1–12
25. 2.	So	sv. Valburga, abatyše OSB Sir 17,1–13, Žl 103, Mk 10,13–16

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.